APHIDIDAE LIGURIAE

AUCTORE

P. M. FERRARI

Jam aliquot abhinc annis in colligendis Aphidibus operam impenderam, sed aliis occupationibus avocatus, eorum curam et inquisitionem deserui. Cum porro hoc anno nonnullas species aliquid novi praeseferentes occurrerent, alias me inventurus et enumeraturus in spem adductus, studium hoc sum prosequutus.

Etsi in meis brevibus per vicinia excursionibus (decedente vere et autumno peractis) species initio vegetationis obvias aut alias pabulo deficiente non reperi, centum tamen et ultra earum enumerare mihi licet, quarum nonnullae aut omnino novae aut nondum in Fauna italica recensitae.

Quoad ordinationem generum et specierum spectat, opera ut plurimum Clariss. Prof. Passerini secutus sum, libris Kaltembachii et C. Kochii adjutus. Attamen typicam aphididarum collectionem exoptanti, plurimarum specierum revisionem necessariam esse facile patet: characteres enim specifici ex colore et pruina deprompti et ab aphidologis hucusque adhibiti cum cito evanescant, descriptiones illae animalibus vivis jam aptissimae, ad eos servatos dignoscendos aut nimis incertae aut inutiles prorsus fiunt. Sic igitur aphidologia adhuc se habet, quod si servatum individuum (praecipue generis Aphis) prae manibus teneas et de nomine inquiras, collectori saepissime credere omnino debeas nec dubium movere liceat.

Specierum dispositio anathomicis idest immutabilibus characteribus innixa, pro temporis brevitate et collectionis meae exiguitate nondum sum adgressus; veruntamen minime impossibilem puto, si haec memorentur:

Colores magis minusve laeti animalis vivi in pallidum aut ochraceum aut brunneum alcoholis ope abeunt: niger immutabilis; in descriptione insecti viventis adnotanda quoque est posthuma coloris mutatio.

Partes artuum organorum et appendices plurimae forma et dimensione constantes, conferantur inter se potius quam cum longitudine totius corporis, cujus segmenta succedente contractione breviantur.

Hisce omnibus rite perpensis comparatisque, eodem modo quo *genera*, singulas quoque *species* Aphididarum pro typis asservatis distinguere fas erit.

ORDO HEMIPTERA *L.*

Sub - ordo Homoptera Latr.

Fam. APHIDIDAE.

Passerini *Aphid. italicae*, *in* Archiv. per la Zool. II. 1863.

Tribus I. APHIDINAE Passer.

Gen. SIPHONOPHORA.

Koch *Die Pflanzenläuse Aphiden* (1857) pag. 150.

Synopsis specierum hucusque in Liguria lectarum.

1. Tuberculum frontale haud dentatum 2
— Tuberculum frontale dentatum (1).
2. Dorsum tuberculis destitutum (aut omnino exiguis) interdum pulverulentum 3
— Dorsum manifeste tuberculatum 15
3. Alae maculis nebulosis ad apicem nervorum.
1. S. Aceris Koch.
— Alae immaculatae 4
4. Corpus haud pulverulentum 5
— Corpus pulverulentum 13
5. Nectaria longiora quam remota aut aeque longa ac remota 6
— Nectaria breviora quam remota 11
6. Nectaria evidenter longiora quam remota 7
— Nectaria aeque longa ac remota: cauda pallescens . . 9
7. Cauda et corpus nigrum nitidum.
2. S. Artemisiae Koch.
— Cauda pallescens 8
8. Cauda dimidia nectaria nigra longitudine aequat.
3. S. Rosae L.
— Cauda quadrantem nectariorum pallescentium aequat.
4. S. Urticae Schrk.

(1) *Siphonophora solani* Kalt. hic locanda est.

9. Cauda dimidia nectaria aequat; nectaria aliquantulum longiora quam remota: antennae glabrae, corpus viride (pallescens).

5. S. Ulmariae Schrk.

— Cauda nectariis dimidiis brevior 10

10. Nectaria nonnihil longiora quam remota, basi apiceque pallida: antennae pilosulae.

6. S. Tussilaginis Koch.

— Nectaria nigra; aeque longa ac remota.

7. S. dubia n. s.

11. Cauda nigra nectariorum nigrorum longitudinem fere aequat; nectaria medio crassiuscula.

8. S. Viciae Kalt.

— Cauda nectariis manifeste brevior 12

12. Cauda pallescens, bis trientem nectariorum aequat; corpus viride (pallescens) aut brunneum.

9. S. cerealis Kalt.

— Cauda brunnea dimidiorum nectariorum longitudine; corpus nigrum nitidum (annulis viridibus in vivo).

10. S. Hieracii Kalt.

13. Nigra, albo pulverulenta: macula dorsalis magna, puncti marginales nigri.

11. S. Absinthii L.

— Viridis (pallescens) aut olivacea absque macula dorsali vel punctis nigris marginalibus 14

14. Femina aptera antennarum articulo tertio haud crenulato; viridis (pallescens) fascis transversis albo-pulverulentis.

12. S. Artemisiae Boy. de F.

— Femina aptera antennarum articulo tertio crenulato; olivacea, collo ochraceo, fascia media longitudinali lateribusque saturatioribus.

13. S. Millefolii Fab.

15. Nectaria longiora quam remota 16

— Nectaria aeque longa ac remota aut breviora 19

16. Nectaria et corpus viridia, cauda concolor trientem vel dimidium nectariorum aequat; tubercula dorsalia in quovis segmento serie transversa.

14. S. Inulae n. s.

— Nectaria et corpus partim aut omnino nigra 17

17. Cauda nigra dimidium nectariorum superat, nec eis multo crassior; tubercula dorsalia aequalia, mediocria.

15. S. Solidaginis Fab.

— Cauda pallescens 18

18. Cauda dimidia nectaria aequat; dorsum tuberculis medianis majoribus magisque adproximatis.

16. S. Serratulae Kalt.

— Cauda bis trientem nectariorum aequat; dorsum tuberculis aequalibus: collum et segmenta analia in alcohole pallescentia.

17. S. Picridis Fab.

19. Nectaria nigra aeque longa ac remota; cauda nigra nectariis crassior eisque dimidiis longior, corpus nigrum nitidum.

18. S. Jaceae L.

— Nectaria nigra, breviora quam remota 20

20. Undique nigra nitida; cauda et nectaria aeque longa: antennae corpore longiores (etiam in vivo).

19. S. atra n. s.

— Supra brunneo-violacea nitens (aliquando opaca) inferne dilutior, opaca; nectaria sursum evidenter attenuata, antennae longitudine corporis.

20. S. Campanulae Kalt.

REVISIO SPECIERUM.

1. **Siphonophora Aceris** Koch (*Drepanosyphum*) Die Pflanzenläuse Aphiden 1857. pag. 202. fig. 276.

Forma nota: femina alata.

In ramulis *Aceris campestris.* Novi Ligure prope la Bellamejo. Junio 1862.

2. **S. Artemisiae** Koch l. c. pag. 165 fig. 226, 225.

Formae notae: fem. vivipara aptera et alata. Long. mill. $1.^{2}/_{3}$.

Nigra, supra nitida, inferne opaca. Abdomen marginatum, pilis tenuissimis pallidis serie transversa in quovis segmento, in tuberculo admodum exiguo et inconspicuo insidentibus. Nectaria longitudine fere tibiarum posticarum. Cauda nigra sursum curva, nectariis $^1/_4$ vel $^2/_3$ brevior. Rostrum acetabula pedum posticorum adtingit. Antennae longitudine corporis.

Legi in *Artemisia campestri* et *Leucanthemo vulgari*. Feminae apterae autumno, alatae occurrunt rariores, vere. Stazzano 1862-1871.

In synopsi operis PASSERINI: *Aphididae italicae inserenda pag.* 11.

PP Pedes nigri, femoribus basi luteis adde:

* Antennae corpore longiores, cauda dimidium nectariorum aequans.

S. Jaceae Linn.

** Antennae longitudine corporis, cauda vix nectariorum trientem aequans.

S. Artemisiae Koch.

3. **S. Rosae** LINN. (*Aphis*) Syst. nat. Vol. II. pag. 374, n. 9. — KALTEMBACH Monograph. der Pflanzenläuse pag. 3. n. 1.

Siphonophora Rosae KOCH l. c. pag. 178. fig. 245, 246. — PASSERINI Aphididae italicae pag. 10 et 11. n. 8.

In *Rosis* cultis et sponte crescentibus, nec non in *Centranto rubro*, et *Scabiosa officinali*. Genuae, Stazzano, vere et aestate.

4. **S. Urticae** SCHRANK (*Aphis*) Fauna Boica Vol. II. pag. 106. n. 1186 — KALT. l. c. pag. 13. n. 4.

Siphonophora Urticae KOCH l. c. pag. 154. fig. 208, 209. — PASSER. l. c. pag. 10, 14. n. 9. Stazzano in *Urtica dioica*. Junio 1871.

5. **S. Ulmariae** SCHRANK (*Aphis*) F. Boic. Vol. II. pag. 111. n. 1221. — PASSER. (*Siphonophora*) l. c. pag. 10 et 13. n. 8.

A. Onobrychis Boyer de Fonscolombe in Annal. de la Soc. Entomol. de France. T. X 1841. pag. 169.

A. Pisi Kalt. l. c. pag. 23. n. 11. — Koch (*Siphonophora*) l. c. pag. 190. fig. 261, 262.

S. Gei Koch ibid. fig. 234, 235.

Genuae in *Geo urbano*, *Rosis* cultis et *Hyosieride radiata*, vere.

6. **S. Tussilaginis** Koch l. c. pag. 158. fig. 213, 214. — Passer. l. c. pag. 11 et 16. n. 16.

Antennarum articulus tertius haud manifeste crenulatus; in femina alata a basi ad apicem gradatim, in aptera a dimidio ad apicem attenuatus.

Genuae in *Tussilagine Farfara.*

7. **S. dubia** n. s.

Femina aptera long. 2 mill.

Antennae corpore breviores, in vivo ad septimum segmentum dorsale vix extensae.

Corpus viride (in alcohole pallescens) capite thorace et lateribus abdominis infuscatis.

Dorsum nigrescens, pilis transversis seriatis, in tuberculo minimo et inconspicuo insidentibus; lateribus marginatis.

Cauda pallido-virens, vix $^1/_3$ nectariorium aequans, basi crassior, apice acuto.

Nectaria nigra aeque longa ac remota, quadrantem femorum anticorum metientia.

Pedes nigri, basis femorum viridis.

Rostrum acetabula pedum mediorum in vivo non adtingit.

Stazzano, in *Artemisia campestri* una cum *S. Picridis*, autumno 1864.

In synopsi op. citat. D. Passerini *inserenda pag.* 11.

R Dorsum haud manifeste tuberculatum. adde:

* Antennae corpore longiores, dorsum absque pilis transverse seriatis: nectariis in medio pallidis quadrantem

femorum anticorum aequantia: cauda basi non dilatata, pallide flava.

S. Tussilaginis Kock.

** Antennae corpore paulo breviores, dorsum pilis transversim seriatis, nectariis omnino nigris, vix 3/4 femorum anticorum; cauda conica, virescens.

S. dubia n. sp.

8. **S. Viciae** Kalt. (*Aphis*) l. c. pag. 20. n. 9. — Koch (*Siphonophora*) l. c. pag. 188. fig. 259, 260. — Passer. Flora degli Afidi italiani, in Bullett. della Soc. entomol. ital. 1871. pag. 251.

Novi Ligure 1862. In *Lathyro latifolio*. Junio, Septembri: haud rara.

9. **S. cerealis** Kalt. (*Aphis*) l. c. pag. 16. n. 6. — Koch (*Siphonoph.*) l. c. pag. 186. fig. 255, 256. — Passer. *Aphid. ital.* pag. 10 et 11. n. 3.

Genuae in *Hordeo murino*, *Holco molli*. Aestate.

10. **S. Hieracii** Kalt. (*Aphis*) l- c. pag. 17. n. 7. — Koch (*Siphonoph.*) l. c. pag. 152. fig. 206, 207.

Genuae in *Urospermo Dalechampii*. Aprili 1867,

11. **S. Absinthii** L. (*Aphis*) Syst. nat. Vol. II. pag. 735, 19. — Schrk. F. B. II. 123. — Kalt. l. c. pag. 31. n. 19. — Koch (*Siphonoph.*) l. c. pag. 198. fig. 271, 272. — Passer. l. c. pag. 10 et 15. n. 12.

Genuae et Stazzano in *Artemisia Absinthio* et *A. Campestri*. Autumno.

12. **S. Artemisiae** Boyer de Fonscol. (*Aphis*) l. c. T. X. 1841; pag. 162. — Passer. (*Siphonoph.*) l. c. pag. 10 et 12. n. 5.

Aphis tanacetaria Kalt. l. c, pag. 19, n. 8. Koch (*Siphon.*) l. c. pag. 187. fig. 257, 258.

Stazzano in *Althaea officinali*. Junio 1871.

13. **S. millefolii** Fabr. (*Aphis*) Entomol. Syst. Vol. IV. pag. 214. n. 17. — Schrank l. c. Vol. II. n. 1243. — Kalt. l. c, pag. 10. n. 2. — Koch (*Siphonoph.*) l. c. pag. 182: fig. 249, 250. — Passer. l. c. pag. 10 et 12. n. 4.

Stazzano: in summitatibus et circa flores *Achilleae millefolii.* Junio.

14. **S. Inulae** n. sp.

Femina aptera Long. fere mill. 3.

Viridis, nitida.

Antennae corpore longiores, articulo tertio a basi ultra medium crassiori, externe scabro.

Dorsum tuberculis piliferis serie transversa in quovis segmento.

Nectaria longiora quam remota, longitudine femorum anticorum; viridia.

Cauda viridis vix trientem nectariorum aequat.

Rostrum pedes posticos fere adtingit.

Femina vivipara alata:

Antennarum articulus tertius crenulatus: quartus et quintus longitudine parum decrescentes; sextus trientem praecedentis aequat; septimus omnibus longior.

Stigma et costa alarum anticarum viridia; venae hyalinae.

Tarsi brunnei.

Genuae: *Inulae viscosae* in summitatibus una cum capsino (*Macrolophus nubilus* H. Scheffer) satis communis vere et aestate.

In synopsi Passerini *inserenda l. c. pag.* 10.

G Forma aptera tuberculis dorsalibus setigeris.

* Tuberculi setigeri in duas series longitudinales.
(*S. Avellanae* Koch.)

** Tuberculi setigeri serie transversa in quovis segmento: Antennae corpore longiores, rostrum ad pedes posticos extensum, nectaria longitudine femorum anticorum.
S. Inulae. n. sp.

15. **S. Solidaginis** Fabr. (*Aphis*) Syst. Rh. pag. 295. 5. — Kalt. l. c. pag. 32. n. 20. — Koch (*Siphonophora*) l. c. pag. 197. fig. 269, 270. — Passer. l. c. pag. 11 et 15. n. 14.

Stazzano, in *Centaurea cyano*. Septembri.

16. **S. Serratulae** Kalt. (*Aphis*) l. c. pag. 25. n. 13. — Koch (*Siphonophora*) fig. 215, 216, 217, 218, 219; 254?

Siphonophora Sonchi. Passer. l. c. pag. 11 et 16. n. 18.

Genuae in *Hyosieride radiata* et *Soncho oleraceo*. Majo 1871.

17. **S. Pieridis** Fabr. (*Aphis*) Ent. Syst. IV. 216. — Schrnk. l. c. Vol. II. pag. 121. n. 1235. — Passer. l. c. pag. 11 et 16, n. 17.

Genuae in *Picride hieracioide* et *Cichoria Intybus*. Julio.

18. **S. Jaceae** Linn. (*Aphis*) Faun. Suec. 991. — Kalt. l. c. pag. 26. — n. 15. — Koch (*Siphonophora*) l. c. pag. 162. fig. 220, 221. — Passer. l. c. pag. 11 et 15. n. 15.

Longe differt a *S. Artemisiae* Koch fig. 226, 227. a Passerini dubitatim citata.

Genuae (Valletta di Granarolo) in *Ruta graveolenti* Majo 1865; Stazzano in *Centaurea nigra*, Junio 1871.

19. **S. atra** n. sp.

Formae notae: Femina vivipara aptera et alata. Long. 2 mill.

Nigra, nitida. *Antennae corpore* longiores, articulo tertio ima basi brunneo.

Abdominis dorsum tuberculis piliferis transversim seriatis, incisuris conspicuis, marginatum.

Venter nigrum, nitidum.

Nectaria bis trientem femorum anticorum metientia: breviora quam remota.

Cauda nigra, nectariorum longitudine: parum recurva, nectaris nonnihil crassior.

Pedes nigri; in juvenibus atrovirides.

Stigma feminae alatae dilute brunneum.

Genuae, Julio, in *Artemisia camphorata* culta legit amiciss. M. D. Franc. Baglietto rei botanicae cultor; in eadem planta sponte crescente in locis aridis circa Stazzano occurrit mihi Septembri 1871.

In Synopsi op. cit. PASSERINI *inserenda pag.* 10.

NN-O Cauda nectaria aequans.

* Antennae longitudine corporis, femora et tibiae basi pallidae, corpus rubro-violaceum; venter pallidius et opacum, nectaria subulata.

S. Campanulae Kalt.

** Antennae corpore longiores, articulo tertio ima basi brunneo; coetera omnino nigra nitida; nectaria haud manifeste subulata.

S. atra. n. sp.

20. **S. Campanulae** KALT. (*Aphis*) l. c. pag. 26. n. 14. KOCH (*Siphonophora*) l. c. pag. 164. fig. 224, 225. — PASSER. l. c. pag. 10 et 15. n. 13.

Stazzano in *Crysocoma Linosyride.* Autumno.

Gen. PHORODON

PASSERINI: *Prospetto dei generi della famiglia degli afidi* 1860. — *Aphididae italicae, pag.* 17.

Synopsis specierum in Liguria lectarum.

1. Femina aptera tuberculo frontali valide dentato . . . 2

— » » » » haud dentato . . . 4

2. Corpus pilis capitatis instructus.

1. Ph. Cannabis Pass.

— Corpus absque pilis capitatis.

3. Dens tuberculi frontalis, dentem articuli primi antennarum superat aut aequat.

2. Ph. Humuli Schrnk.

— Dens tuberculi frontalis, dente articuli primi antennarum brevior.

3. Ph. Pruni n. sp.?

4. Nectaria cylindrica, tortuosa.

4. Ph. Inulae Pass.

— Nectaria clavata.

5. Ph. Galeopsidis Kalt.

REVISIO SPECIERUM.

21. **Phorodon Cannabis** PASSER. l. c. pag. 17. n. 1.
Stazzano in summitatibus *Cannabis sativae*. Autumno.

22. **Ph. Humuli** SCHRNK (*Aphis*) l. c. II. n. 1199. — KALT. l. c. pag. 36. n. 24. — PASSER. (*Phorodon*) l. c. pag. 17 et 18. n. 2.
Stazzano in foliis *Humuli Lupuli*. Junio.

23. **Ph. Pruni** n. sp?
Aphis humuli KOCH l. c. pag. 115. fig. 154. partim.
Forma nota: Femina aptera.
Tuberculum frontale breviter dentatum: corpus flavovirens fascis lateralibus transversis lineaque mediana longitudinali intensioribus: absque pilis capitatis; dens tuberculi frontalis dente articuli primi antennarum brevior.
Genuae. In pagina inferiori foliorum *Pruni Mahaleb*. Junio.

24. **Ph. Inulae** PASSER. l. c. pag. 17 et 18 n. 3.
Genuae in *Inula viscosa*, vere.

25. **Ph. Galeopsidis** KALT. (*Aphis*) l. c. pag. 35. n. 23. — PASSER. (*Phorodon*) l. c. pag. 17 et 19. n. 5.
Prope Voltri: sub foliis *Polygoni hydropiperis*. Julio.

Gen. RHOPALOSIPHUM

KOCH *Die Pflanzen. Aphid. pag.* 23. — PASSER *Aphid. ital. pag.* 19.

26. **R. Latucae** KALT. (*Aphis*) l. c. pag. 37. n. 25. — PASSER. (*Rhopalosiph.*) l. c. pag. 19 et 20. n. 1.
Prope Voltri, in *Soncho oleraceo*. Julio.

27. **R. Ligustri** Kalt. (*Aphis*) l. c. pag. 48. n. 34. — Koch (*Ropalosiph.*) l. c. pag. 46. fig. 59, 60. — Passer. l. c. pag. 20 et 21. n. 4.

Prope Genuam (Valletta di Granarolo) in *Ligustro vulgari.* Vere.

Gen. MYZUS

Pass. *Prospetto dei generi della fam. degli Afidi — Aphid. ital. pag. 8 et 21. charact. emend.*

Tuberculum frontale mediocre apice truncatum et saepius marginatum, nec conico-truncatum ut in G. Siphonophora.

28. **Myzus Cerasi** Fabr. (*Aphis*) Entom. Syst. pag. 211. n. 6. — Kalt. l. c. pag. 45. n. 31. — Koch fig. 115, 116. — Passer. (*Myzus*) l. c. pag. 21 et 22. n. 1.

Genuae in foliis crispatis *Pruni Mahaleb, P. Cerasi,* aestate et Stazzano autumno.

29. **M. Persicae** Passer. Gli Afidi pag. 35. — *Aphid. ital.* pag. 22 et 23. n. 3.

Genuae in apicibus *Persicae vulgaris.* Majo.

30. **M. Lychnidis** Koch (*Aphis*) l. c. pag. 66. excl. synon. fig. 86, 87. — Passer. (*Myzus*) l. c. pag. 22 et 23. n. 4.

Genuae in *Silene inflata*, Martio, et Stazzano in *S. italica.*

31. **M. Tanaceti** L. et auct. (*Aphis*) — Kalt. l. c. pag. 47. n. 33. — Koch (*Siphonophora*) l. c. pag. 156. fig. 211, 212. — Passer. (*Myzus*) l. c. pag. 22 et 24. n. 6.

Stazzano, in summitatibus *Tanaceti vulgaris.* Autumno.

32. **M. tetrarhoda** Walcher (*Aphis*) Annals and Magaz. of natural. hist. ser. II. 1849. T. IV. pag. 42. — Passer. (*Myzus*) l. c. pag. 22 et 25. n. 8.

Siphonophora rosarum Koch. l. c. pag. 180. fig. 247, 248.

Genuae in *Rosis cultis, Hieracio pilosella,* nec non Stazzano turmis innumeris feminarum apterarum et alatarum in surculis et foliis teneris *Coryli Avellanae.* Junio 1871.

33. **M. Ribis** L. et auct. (*Aphis*). — Kalt. l. c. pag. 39, n. 26. — Passer. (*Myzus*) l. c. pag. 22 et 25. n. 9.

Genuae in foliis et circa flores cujusdam *Pelargonii* et *Aloysiae citriodorae*. Junio. Stazzano reperi individuum apterum, humi, ad caudicem *Salicis albae*. Octobri.

34. **M. Asclepiadis** Passer. *Aphid. ital.* pag. 22 et 25. n. 10.

Genuae in Horto botanico familiis innumeris in *Asclepiade grandiflora*, *Citro aurantio*, *Nerio oleandro* 1862; in *Asclepiade tuberosa* 15 Novembris 1871.

Gen TOXOPTERA

Koch *l. c. pag.* 253.

35. **Toxoptera Aurantii** Boy. de Fonsc. (*Aphis*) l. c. T. X. 1841. pag. 178. — Koch (*Toxopt.*) l. c. pag. 254. fig. 339, 330. — Passer. l. c. pag. 28. n. 1.

A. *Camelliae* Kalt. l. c. pag. 122. n. 94.

Genuae in foliis apicalibus et circa flores. *Citri aurantii*, *C. limonum* et sepissime *Camelliae japonicae* et *C. oleiferae*. Vere ad autumnum.

Gen. APHIS

Auct. Passerini *l. c. pag.* 29. *charact. emend.*

Antennae *tuberculo frontali minimo* persaepe suffultae, ut plurimum glabrae, aliquando parce pilosae.

36. **Aphis Crataegi** Kalt. l. c. pag. 66. n. 47. — Passer. l. c. pag. 29 et 34. n. 2.

A. *Pyri* Koch l. c. pag. 108. fig. 145, 146.

Serravalle di Scrivia in foliis *Crataegi oxiacanthae*. Autumno.

37. **A. Holci** n. sp.

Forma nota. Femina vivipara aptera. Long. 1 $^1/_4$ millim.

Corpus pyriforme antice angustatum, pone medium valde

dilatatum, modice convexum postice subtruncatum, late applanato-marginatum foveolisque praemarginalibus impressum: viride opacum, venis longitudinalibus subirregularibus saturatioribus, vix pruinatum: segmento dorsali quinto rubiginoso: penultimo tuberculis lateralibus destituto.

Antennae bis trientem corporis aequantes, flavo-pallidae.

Nectaria femoribus anticis quadrante breviora, rubiginosa, apice fusca, convergentia.

Cauda virescens, medio sub-incrassata, vix dimidiorum nectariorum longitudine.

Pedes flavo-virentes; tarsis, apice femorum tibiarumque fuscis.

Prope Genuam (S. Fruttuoso) in *Holco molli*. Majo.

In Synopsi op. cit. Passerini *inserenda, pag.* 29.

F Nectaria nigra aut rubiginosa.

* Nectaria nigra, apice attenuata, pallidiora: antennae breves ($^2/_3$ corporis breviores): cauda perbrevis, brunnea.

A. Crataegi Kalt.

** Nectaria et quintum segmentum dorsale rubiginosum, antennae longiusculae ($^2/_3$ corporis aequantes), cauda viridis, dimidiorum nectariorum longitudine.

A. Holci n. sp.

38. **A. Brassicae** Auct. Kalt. l. c. pag. 106. n. 81. — Koch l. c. pag. 149. fig. 203, 204. — Passer. l. c. pag. 25. n. 3.

A. Raphani Schrnk. l. c. n. 1229.

A. Isatidis Boy. de Fons. l. c.

Genuae (S. Fruttuoso) in *Synapi arvensi*. Majo: in *Brassica oleracea* culta, Augusto.

Icones Kochii citatae quamquam ideam insecti optime praebant, minime sunt fideles: cauda enim fem. alatae (fig. 203) nigra, vittae dorsales et puncta marginalia nimis aucta, in nostris exemplaribus non observantur.

39. **A. Malvae** Koch l. c. pag. 125. fig. 169, 170. — Passer. l. c. pag. 30 et 36. n. 7.

Genuae in Horto botanico R. Gen. Athenaei circa flores *Malvacearum*, Junio; sub foliis *Lavaterae arboreae* 15 Novembris 1871.

40. **A. Eupatorii** Passer. *Aphid. ital.* pag. 30 et 36. n. 7 bis.

Voltri, circa flores *Stachidis rectae*, Julio. Stazzano in *Eupatorio cannabino*, Septembri.

41. **A. Saliceti** Kalt. l. c. pag. 103. n. 78. — Koch l. c. fig. 157, 158. — Passer. l. c. pag. 30 et 37. n. 8.

In ramulis *Salicis viminalis*, Majo. Serravalle Scrivia.

42. **A. spectabilis** n. sp.

Femina aptera. Long. 1 $^1/_2$ — 1 $^3/_4$ millim.

Oblongo-elliptica, fusco viridis, medio et lateribus fusciori variegata, hud pulverulenta nec nitida.

Antennae dimidium corpus longitudine superant, articulo tertio vix duobus basilaribus conjunctis longiore: articulis 4, 5, 6, gradatim singulo praecedente brevioribus, septimo coeteris longiore.

Collum, abdominis *latera* et secundum segmentum anale utrinque mucronata.

Nectaria et *cauda* viridi-flava: illa bis triente hanc superant, et femora postica longitudine aequant.

Rostrum pedum posticorum acetabula adtingit.

Serravalle Scrivia: in surculis cujusdam *Salicis speciei*. Junio.

In Synopsi op. cit. Passerini *inserenda pag.* 30, *et ut sequitur modificanda.*

N Nectaria longa flavescentia aut pallidissima.

* Cauda fusco-viridis; latera et penultimum segmentum abdominis mutica.

A. Saliceti Kalt.

** Cauda et nectaria flavescentia; latera et abdominis pepenultimum segmentum utrinque mucronata; rostrum ad acetabula pedum posticorum extensum.

A. spectabilis n. sp.

43. **A. Urticae** Fabr. Entom. Syst. T. IV. pag. 217. — Passer. l. c. pag. 30 et 37. n. 9.

A. *Urticaria* Kalt. l. c. pag. 57. n. 39. — Koch l. c. pag. 101. fig. 135, 136.

Novi Ligure in *Urtica dioica*. Genuae in *Rubo fruticoso* et *Clematide vitalba*. Vere et aestate.

44. **A. Chloris** Koch l. c. pag. 91. fig. 122. — Passer. l. c. pag. 31 et 39. n. 14.

Stazzano. In summitate haud florida *Hiperici perforati* et *Stachidis rectae*. Augusto.

45. **A. Helianthemi** n. sp.

Femina aptera et alata. Long. 1 mill.

Corpus ovato-elongatum laete-viride haud pulverulentum, medio et lateribus intensius variegatum.

Antennae corpore breviores.

Collum et penultimum segmentum abdominis utrinque mucronata.

Nectaria atro-viridia, dimidium femorum anticorum vix superant.

Cauda flava nectariis quadrante brevior, basi crassior.

Rostrum pedum posticorum acetabula adtingit.

Feminae alatae caput et gibberes thoracis nigra.

Collum viride, macula atro-viride mucroneque utrinque praeditum.

Antennae corpore breviores ($^3/_4$) articulis 3, 4, 5 pallidis apice fuscis, articulo tertio longitudine quintum et sextum simul aequante.

Pedes pallidi: tarsis femorum et tibiarum apicibus fuscis.

Stazzano, in *Helianteemo vulgari*, Junio.

Differt ab A. *Chloride* pictura dorsi, longitudine articuli tertii antennarum et rostri.

In Synopsi operis citati D. Passerini *inserenda pag.* 31.

S Cauda dimidium nectariorum excedens.

† Cauda viridis, pedes flavescentes: rostrum pedes posticos non attingit.

A. Chloris Koch.

†† Cauda flavescens, pedes pallidi: rostrum pedes posticos attingit.

A. Helianthemi n. sp.

46. **A. Plantaginis** Schrnk. l. c. n. 1185. — Kalt. l. c. pag. 59. n. 41. — Koch l. c. pag. 102. fig. 137, 138? (male fucata). — Passer. l. c. pag. 31 et 40. n. 17.

A. *Dauci* Fabr. Entom. syst. IV. 217. n. 34. Schrnk. l. c. n. 1200.

In umbellis *Dauci carotae* et petiolis foliorum radicalium *Plantaginis majoris*. Stazzano. Autumno.

47. **A. convolvulicola** n. sp.

Forma cognita: Femina vivipara alata.

Long. vix mill. 2.

Oblongo elliptica, olivacea, haud pulverulenta.

Antennae nigrae corpore breviores ($^2/_3$), articulis 3, 4, 5, 6, 7, basi pallidis; articulus tertius externe subcrenatus, sequenti ($^1/_5$) longior; quintus vero sextum quadrante superat; extremus duos praecedentes aequat.

Dorsum pallescens punctis marginalibus quatuor utrinque et macula inter nectaria nigris.

Collum et penultimum segmentum abdominis utrinque mucronata.

Nectaria nigra, bis triente femorum anticorum, sive articulum quartum antennarum longitudine aequantia: a medio ad apicem attenuata, in macula brunnea insidentia.

Cauda nigra, dimidia nectaria aequans; eis duplo crassior, basi et apice attenuata.

Rostrum pedes medios adtingit.

Stazzano, in *Convolvulo arvensi* familia parum numerosa. Junio.

In Synopsi op. cit. Passerini *inserenda cum sequenti.*

48. **A. Viticis** n. sp.

Long. mill. 1 $^1/_4$.

Femina aptera.

Ovato elongata, flavo-viridis, fascia mediana et duobus irregularibus longitudinalibus intensioribus, haud pulverulenta, pone nectariis abbreviata.

Antennae corpore breviores ($^3/_4$) pallidae, apice fuscae; articulus tertius extremo longior.

Collum et penultimum segmentum abdominis utrinque mucronata, minus vero manifeste quam in femina alata.

Dorsum subconvexum, incisuris inconspicuis; vittae irregulares virides postice obliteratae; venter pallidius.

Nectaria brunnea bis trientem femorum anticorum aequantia: a basi ad apicem attenuata, *caudam* flavescentem et sursum recurvam plus duplo superantia.

Rostrum pedum mediorum acetabula superat, nec tamen postica adtingit.

Pedes pallidi, genubus tarsisque infuscatis.

Femina alata. — Corpus magis elongatum ac in aptera.

Caput, collum, thorax olivaceo fusca; *pulvinuli* nigri.

Dorsum incisuris marginalibus conspicuis.

Antennae infuscatae; basis articulorum 3, 4, 5, pallida.

Femora postica a dimidio ad apicem, femora antica et media, tibiae tantum apice, et tarsi fusci.

Genuae in Horto botanico ad ramulos et folios *Vicitis Agni casti.* Junio.

In Synopsi op. cit. Passerini *inserendae pag.* 31.

X Collum utrinque mucronatum.

✢ Rostrum pedes posticos adtingit, cauda nigra.
A. Plantaginis Schrnk.

†† Rostrum pedes posticos non adtingit.

* Cauda nigra.

A. convolvulicola n. sp.

** Cauda lutescens.

A. viticis n. sp.

49. **A. Mali** Auct. KALT. l. c. pag. 72. n. 52. — KOCH l. c. pag. 107. fig. 143, 144. — PASSER. l. c. pag. 31 et 40. n. 19. Genuae et Stazzano in *Pyro Malo*. Junio.

50. **A. Cardui** Auct. KALT. l. c. pag. 115. n. 89. — PASS. l. c. pag. 31 et 41. n. 22.

A. Onopordi SCHRNK. l. c. n. 1236.

A. Chysanthemi KOCH pag. 73. fig. 95, 96.

Genuae in *Cynara Scolymo* et *Carduum* spec. Vere et aestate. Stazzano in calycibus *Onosmae stellulatae*. Septembri-Novembri.

51. **A. Medicaginis** KOCH l. c. pag. 94. fig. 125, 126. — PASSER. l. c. pag. 31 et 42. n. 23.

Genuae, in *Spartio junceo*. Majo.

52. **A. Apocyni** KOCH l. c. pag. 97. fig. 131, 132. Stazzano, in foliis et circa flores *Ononidis natricis*.

In Synopsi citati oper. Prof. PASSERINI *cum sequenti specie addenda, pag.* 32.

c Cauda nigra nectariis paulo brevior.

× Nectaria in medio crassiuscula: abdominis latera tuberculata.

A. Apocyni Koch.

×× Nectaria in medio haud incrassata; rostrum ad pedes posticos extensum.

x Nectaria cylindrica, basi subincrassata: antennae corpore longiores, species aerea.

(*A. sedi* Kalt.)

xx Nectaria cylindrica basi haud crassiuscula: antennae dimidium corpus aequantes; species subterranea.

A. Coronillae n. sp.

53. **A. Coronillae** n. sp.

Forma cognita: femina vivipara aptera. Long. vix millim. 1. Ovato elliptica, postice obtuse acuta, nigro-virescens aut livido-nigra, cinereo pruinosa, segmentibus analibus dilutioribus.

Antennae glabrae dimidii corporis longitudine, nigrescentes, articuli 3 et 4 exalbidi, in articulatione haud bene distincti, cylindrici nec crenulati; articulus quintus sequenti $^1/_4$ longior, basi ambo attenuati; extremus filiformis subulatus, duos praecedentes longitudine aequans.

Dorsum incisuris thoracicis et analibus manifestis, dorsalibus inconspicuis. foveolisque transversis praemarginalibus praeditum.

Collum abdomen et *anum* mucronata.

Nectaria cylindrica, nigra, crassitie sua plus duplo longiora, tarsos posticos (uncis exceptis) longitudine aequantia, ultra quadrantem longa quam remota.

Cauda nigra, basi (supra) attenuata, nectariorum crassitiem aequans eisque paulo brevior.

Rostrum ad acetabula pedum posticorum extensum; articulus basilaris duobus sequentibus conjunctis longiusculus.

Pedes validi, pallescentes: femorum tibiarumque apex et tarsi nigrescentes.

Radicem *Coronillae pusillae* in qua familiis numerosis insidet, nisi vi coacta tardisque gradibus deserit.

Stazzano, 14 Septembris 1871.

54. **A. Rhamni** Kalt. l. c. pag. 64. n. 45.

A. *Frangulae.* Koch l. c. pag. 142. ag. 192, 193. — Passer. l. c. pag. 32 et 42. n. 25.

Stazzano in *Origano vulgari..* Octobri.

55. **A. Punicae** Passer. *Aphidid. ital.* pag. 32 et 42. n. 26.

Femina aptera et alata.

Rostrum pedes medios longitudine superat.

Genuae Horto botanico R. Athenaei, in foliis et floribus *Punicae Granati* Junio et Julio.

56. **A. Consolidae** Passer. l. c. pag. 32 et 43. n. 27. Femina aptera. Stazzano, in *Matricaria Chamomilla.* Majo.

57. **A. Hederae** Kalt. l. c. pag. 89. n. 65. — Koch l. c. pag. 91. fig. 121. — Passer. l. c. pag. 32 et 43. n. 29. Genuae in *Hedera Helice.* Aprili.

58. **A. brunnea** n. sp.

Femina vivipara aptera. Long. fere mill. $1\frac{1}{2}$.

Ovato oblonga, postice sub-acuminata, rubro-fuscescens, parce albo pruinosa, incisuris abdominis obsoletis, foveolis praemarginalibus conspicuis.

Antennae dimidium corpus fere aequantes, pallidae; articulus quintus apice, sextus (basi excepta) et septimus, (hic duos praecedentes conjunctos vix aequans articuloque tertio brevior) nigri.

Collum, latera abdominis, anus mucronata.

Cauda nigra nectariis $^2/_3$ brevior.

Nectaria nigra, femoribus anticis fere longiora, tarsos posticos quadruplo superant; inter se remota $^3/_4$ propriae longitudinis.

Rostrum pedes posticos adtingit.

Pedes pallidi; tarsi, apex femorum posticorum et tibiarum genuaque nigra.

Nimphae thecis alarum viridulis externe nigris; maculis albo pruinosis in capite, collo, earumque quatuor transversis super abdominis incisuras praeditae.

Stazzano. Reperi in summitiatibus *Ononidis natricis.* Augusto.

In citata Synopsi collocanda pag. 32.

H Femora media et postica albida.

* Nectaria tarsos posticos quadruplo non superant longitudine: corpus brunneo-fuscum.

A. Hederae Kalt.

** Nectaria tarsos posticos quadruplo superant longitudine; corpus rubro fuscescens, nimphae dorso albo lineatae. *A. brunnea* n. sp.

59. **A. Intybi** Koch l. c. pag. 148. fig. 201, 202. — Passer. l. c. pag. 32 et 44. n. 30.

Genuae aestate in *Cichoria Intybo.*

60. **A. Sambuci** Auct. Kalt. l. c. pag. 83. n. 60. — Koch l. c. pag. 83. fig. 111, 112. — Passer. l. c. pag. 32 et 44. n. 31.

Genuae in *Sambuco nigra*, *Pittosporo Tobira*, *Agave*, *Hemerocalli albida* aliisque plantis Horti botanici et agri Ligustici. A vere ad autumnum.

61. **A. Silybi** Passer. Additamenta ad indicem Aphid. in Atti della Soc. ital. di Scienze natur. Vol. III. pag. 400. Ejusd. Aphid. ital. pag. 32 et 44. n. 32.

Femina alata et aptera viviparae.

Prope Genuam (Quinto) in *Borragine officinali.* Julio.

62. **A. Laburni** Kalt. l. c. pag. 85. n. 61. — Koch l. c. pag. 86. fig. 114. — Passer. l. c. pag. 32 et 45. a. 35.

Stazzano, in surculis *Spartii juncei*, Augusto.

63. **A. Papaveris** Fabr. Ent. Syst. IV. pag. 218. n. 38. — Kalt. l. c. pag. 82. n. 59. — Passer. l. c. pag, 32 et 45. n. 36, A. *Thlaspeos* Schrk. l. c. n. 1225, 1227. — Ejusd. l. c. n. 1183. A. *Aparines.*

A. *Fabae.* Scopoli Entom. Carniol. n. 406.

Genuae in *Vicia faba*, *Solano nigro*, *Amarantho albo*, *Digitali purpurea* etc. A vere in autumnum.

64. **A. Rumicis** L. Syst. nat. II. pag. 734. — Kalt. l. c. pag. 81. n. 58. — Koch l. c. pag. 140. fig. 190, 191? — Passer. l. c, pag. 33 et 46. n. 37.

Genuae in foliis *Rumicis amplexicaulis* et *R. intermedii.* Vere.

65. **A. Craccae** Schrnk l. c. 119. — Passer. l. c. pag. 33 et 46. n. 37 bis.

Stazzano in *Genista ovata.* Junio.

66. **A. Carotae** Koch l. c. pag. 112. fig. 149. — Pass. l. c. pag. 33 et 48. n. 44.

Stazzano in *Dauco Carota* et *Pastinaca sativa*. Autumno.

67. **A. Silenea** n. sp.

Long. mill. 1 $^1/_2$.

Femina vivipara aptera.

Viridis, albo pulverulenta.

Antennae corpore breviores.

Nectaria viridifusca, crassitiem suam longitudine parum superant.

Cauda viridi fusca, nectariis duplo longior.

Pedes exalbidi, tarsis, apicibus femorum et tibiarum fuscis.

Rostrum ad acetabula pedum mediorum extensum.

Femina alata.

Antennae corpore breviores, articulo tertio externe crenulato, duorum sequentium conjunctorum longitudine.

Dorsum laete viride, medio et lateribus, rivulis saturatioribus; plicis analibus obscurioribus.

Stazzano. In foliis apicalibus *Silenis inflatae*. Junio.

In Synopsi Passeriniana inserenda, pag. 33.

pp Cauda et nectaria brevissima.

* Cauda et nectaria circiter aeque longa ac lata corpus pallide viridulum.

A. Carotae Koch.

** Cauda nectariis aeque longis ac latis longior; dorsum viride rivulis saturatioribus.

A. Silenea n. sp.

68. **A. Donacis** Passer. Addit. in Atti. d. Soc. ital. di scienz. natur. Vol. III. pag. 399. — Ejusd. Aphid. ital. pag. 33 et 39. n. 46.

Genuae et Stazzano in vagina foliorum *Arundinis Donacis*. Vere ad autumnum.

69. **A. Persicae** Boy. de Fonsc. l. c. pag. 175. — Kalt. l. c. pag. 93. n. 68. — Koch l. c. pag. 61. fig. 78, 79. — Passer. Aphid. ital. pag. 34 et 39. n. 47.

A. *Insititiae* Koch. l. c. fig. 74. 75?

Genuae et Stazzano in foliis crispatis *Persicae vulgaris*.

Speciebus sequentibus accedentibus, Synopsis operis citati Prof. Passerini *ut sequitur modificanda, pag.* 34.

a' Dorsum haud unicolor.

α Nectaria nigra.

β Dorsum feminae apterae viride, fascis saturatioribus nigris interdum confluentibus, rostrum pedes posticos adtingit.

A. *Persicae* Boy d. Fons.

ββ Corpus fem. apterae viride: caput, fascia longitudinalis mediana aliisque transversis, carneis; series duplex utrinque punctorum nigrorum praemarginalium; rostrum ad segmentum nectariorum extensum.

A. *Farfarae* Koch.

αα Nectaria flavida; abdomen flavoviride maculis duobus marginalibus utrinque et fascia transversa lata postica, nigris. Rostrum pedes medios adtingit.

A. *Jani* n. sp.

a'a' Dorsum unicolor etc.

70. **A. Farfarae** Koch l. c. pag. 54. fig. 68, 69.

Femina alata et aptera.

Stazzano in pagina infera folior. *Tussilaginis Farfarae*. Octobri.

71. **A. Jani** n. sp.

Femina alata. Long. mill. 2. 1/4.

Antennae corpore longiores, nigrae: articulus tertius crenulatus, sequenti quadrante longior; sextus basilarem aequat; extremus longitudine quarti et quinti conjunctim.

Caput et *thorax* fusco nigri; *collum* utrinqne mucronatum.

Dorsum viridiflavum postice dilatatum pone nectariis subabbreviatum; maculis duobus praemarginalibus nigris utrinque supra vittas transversas virides, medium non attingentes impositis; fascia transversa nigra integra quartum et quintum segmentum occupat; plicae anales atrovirides.

Nectaria viridiflava, cylindrica, dimidiis femoribus anticis quadantenus breviora.

Cauda tuberculiformis, inconspicua.

Tarsi, femora (basi excepta) tibiarumque apex nigra.

Nimphae flavo virides vel dilute virides; vittae saturatiores transversae super incisuras dorsi medium non adtingunt ibique spatium ellipticum relinquunt.

Antennae viridulae articulis apice fuscis, cauda tuberculiformis minus longa quam lata.

Prope Genuam. (Valletta di Granarolo).

Planta quae hanc alit speciem, cum animalculis allata mihi non fuit.

72. **A. Myosotidis** Koch l. c. pag. 57. fig. 72, 73. — Passer. l. c. pag. 34 et 49. n. 48.

Genuae in *Lepidio Draba*.

73. **A. Tragopogonis** Kalt. l. c. pag. 124. n. 96. — Passer. l. c. p. 34 et 50. n. 51.

Stazzano in *Tragopogone pratensi* et *T. majore*. Aestate et Autumno.

Cauda brevissima adest, sursum recurva, nigra: plerumque in femina aptera incisurae et linea media dorsi pallidiores.

74. **A. Prunicola** Kalt. l. c. pag. 122. n. 95. — Pass. l. c. pag. 34 et 50. n. 50.

A. Cerasi Schrnk. l. c. n. 1218.

Stazzano in *Persica vulgari*. Junio.

75. **A. Lappae** Koch l. c. pag. 50. fig. 63. — Pass. l. c. pag. 34, 50. n. 53.

Femina aptera.

Stazzano ad radices *Lappae minoris*. Augusto 1871.

Gen. SIPHOCORYNE

Passerini: *Prospetto dei generi della famiglia degli Afidi*. Aphididae ital. pag. 52. ejusd.

76. **S. Xylostei** Schrnk. Faun. boic. 1193. — Kalt. l. c. p. 111. n. 85. — Koch (*Rhopalosyphum*) l. c. pag. 33. fig. 42, 43. — Passer. (*Siphocoryne*) l. c. pag. 52 et 53. n. 3.

Aphis Lonicerae Boy. de Fonsc. l. c. pag. 167.

Genuae in *Lonicera Xylosteo*. Majo.

Gen. MYZOCALLIS

Passerini *Aphididae ital. pag.* 8. *et* 53.

77. **M. Ononidis** Kalt. (*Aphis*) Entomol. Zeitung. Vol. VII, 173. Koch l. c. (*Chaitophorus*) pag. 5. fig. 7. Passer. l. c. (*Myzocallis*) pag. 53 et 54. n. 1.

Femina aptera et alata.

Genuae in *Ononide spinosa* vere et aestate. Stazzano in *Medicazione sativa*. Autumno.

78. **M. Quercus** Kalt (*Aphis*) l. c. pag. 98. n. 74. — Koch (*Callipterus*) l. c. pag. 218. fig. 290. — Passer. l. c. pag. 34. n. 2.

Stazzano, in foliis *Quercuum*. Autumno.

79. **M. Coryli** Goetze (*Aphis*) Entomol. Beiträge II. pag. 311. — Kalt. l. c. pag. 98. n. 73. — Koch l. c. (*Callipterus*) pag. 215. fig. 287. — Passer. l. c. (*Myzocallis*) pag. 54 et 55. n. 4.

Callipterns Carpini Koch, pag. 216, fig. 288.

Genuae in pagina infera foliorum *Coryli Avellanae* Horti Botanici. Julio.

Gen. CLADOBIUS

Koch *partim*; Passer. *Aphid. ital. pag.* 9 *et* 55.

80. **C. Populea** Kalt. (*Aphis*) l. c. pag. 116. n. 90. — Koch (*Cladobius*) l. c. pag. 252. fig. 327, 328. maxima in parte. — Passer. l. c. pag. 55 et 56. n. 2.

Genuae in ramulis *Populi italicae*, Majo.

Gen. CHAITOPHORUS

Koch *Die Pflanz. Aphid. pag.* 1.

81. **C. leucomelas** Koch l. c. pag. 4. fig. 5, 6. — Passer. l. c. pag. 57. n. 1.

Stazzano. In gallis foliorum (praecipue petioli et nervorum) *Populi nigrae*. Augusto.

82. **C. salicivora** Passer. Gli Afidi, pag. 37; *Aphidid. ital.* pag. 57 et. 58. n. 3.

In *Avena fatua*, Majo, et in pagina infera foliorum *Dactylis glomeratae* secus nervum medium. Genuae (fossato di Porta Pila). Julio.

83. **C. Vitellinae** Schrnk. (*Aphis*) l. c. pag. 103. n. 1178. — Kalt. l. c. pag. 97. n. 72. — Passer. (*Chaitophorus*) *Aphid. ital.* pag. 57 et 59. n. 5.

Stazzano in ramulis teneris *Salicis albae* et *S. vitellinae*. Autumno.

84. **C. versicolor** Koch l. c. pag. 10. fig. 14, 15. — Passer. l. c. pag. 57, 59. n. 6.

Aphis Populi var. Kalt. l. c. pag. 128.

Genuae et Stazzano, sub foliis *Populi nigrae*. Aestate et autumno.

85. **C. Salicti** Schrnk. *Aphis* l. c. n. 1177. — Kalt. l. c. pag. 121. n. 93. — Passer. (*Chaitophorus*) l. c. pag. 57 et 60. n. 8.

Genuae, sub foliis *Salicis albae*. Junio.

Gen. PTEROCALLIS

Passerini *Aphididae italicae, pag.* 9 *et* 60.

Synopsis specierum in Liguria lectarum.

1. Alarum anticarum venae obliquae in maculam fuscam trigonam dilatatae; abdomen punctis marginalibus nigris.
P. Tiliae L.

— Alarum anticarum venae obliquae vix dilatatae in maculam nebulosam; abdominis margo absque punctis nigris 2

2. Dorsum immaculatum.
P. Alni Fabr.

— Dorsum serie mediana macularum.
P. pictus n. sp.

REVISIO SPECIERUM.

86. **P. Tiliae** Auct. (*Aphis*) — Kalt. l. c. pag. 129. n. 99. — Koch l. c. (*Callipterus*) pag. 209. fig. 282, 283. — Passer. l. c. (*Pterocallis*) pag. 61. n. 1.

Genuae, in pagina infera foliorum. *Tiliae europeae*. Aestate.

87. **P. Alni** Fabr. (*Aphis*) Entom. Syst, IV. pag. 215, 26. — Kalt. l. c. pag. 137. n. 105. Koch l. c. (*Callipterus*) pag. 211. fig. 284. — Passer. Gli Afidi et Aphidid. ital. pag. 61. n. 2.

Voltri, in pagina infera foliorum *Alni glutinosae;* aestate. Stazzano autumno.

88. **P. pictus** n. sp.

Forma cognita: femina alata. Long. millim. 1 $^{1}/_{4}$.

Corpus elongatum pallide flavum; supra pictura et serie macularum prope lineam medianam brunnearum; abdominis margo non punctatus; alarum anticarum venae in maculam nebulosam apice vix dilatatae.

Antennae corpore breviores; articulus tertius gradatim a dimidio ad basim subincrassatus; articulus quintus duos sequentes longitudine aequat; sextus apice incrassatus; septimus praecedente $^1/_3$ brevior. Articuli pallidi, 3, 4, 5, 6, apice, 7 omnino fuscus.

Maculae 2 triangulares in vertice, e tribus lineolis conjunctis ad instar trianguli efformatae.

Colli latera sinuata, lineola fusca marginali: supra lineis fuscis 4 adproximatis, quarum internae majores postice dilatatae; externae tenues obliquae et sinuatae.

Pronotum lineis tribus invicem decussatis.

Scutellum maculă trigona fusca.

Dorsum serie mediana macularum subellipticarum spatiolum flavidum subrotundum includentium, maculae 2 triangulares adproximatae in sexto segmento; stria inter maculas utrinque in 3-6 segmento, fuscae.

Nectaria bis crassitiem longitudine superant.

Oculi rubri.

Rostrum finem mesosterni adtingit.

Pedes pallidi, tarsis fuscis.

Genuae, vagans in ambulacro Acquasola. Majo 1871.

Tribus II. LACNINAE Passer.

Gen. SYPHA

Passer. *Aphidid. ital. pag.* 62.

89. **S. Maydis** Passer. l. c. pag. 63. n. 2.

Femina vivipara aptera.

Stazzano. Ad collum radicis *Avenae sativae*, in vagina foliorum et spatha *Zeae Maydis*. Septembri.

Dubito an alia sit species aut saltem varietas quam in radice *Avenae* et culmine *Cynodontis Dactylon* inveni; subtus enim non rubiginosum sed atro-viride est venter; margo trium segmentorum basilarium albescens; antennae fere dimidii corporis longitudine, articulo tertio paullo duos sequentes superante.

Juvenes flavo-viridulae, uti adultae setulosae, capite subfusco, fascis dorsi duobus viridibus longitudinalibus postice secedentibus et circa locum nectariorum externe flexis.

Gen. LACHNUS

Passer. Aphidid. ital. pag. 62 *et* 64 *emendend.*

Antennae glabrae aut pilosulae.

Synopsis specierum.

A Abdomen tuberculo conico inter nectaria praeditum:
L. viminalis Passer.

AA Non.

B Rostrum corpore brevius:

b Tarsi postici ceteris triplo longiores:
L. longitarsis n. sp.

bb Non.

β Femina aptera elliptico-oblonga, glabra:
L. pinicola Kalt.

ββ Femina aptera subglobosa, pubescens,
(*L. Juniperi* Deg.) [1].

BB Rostrum corpore duplo saltem longius:

C Femina vivipara aptera fusco-nitida, antennarum articulo quinto praecedente aequali et sequente breviore:
(*L. Quercus* Kalt.)

CC Femina vivipara aptera cinereo-pulverulenta, antennarum articulo quinto praecedente et sequente longiore:
L. longirostris Pass.

[1] Species ( ) iaclusae, nondum lectae in Liguria.

REVISIO SPECIERUM

hucusque in Liguria lectarum.

90. **L. viminalis** Boy. de Fonsc. (*Aphis*) l. c. pag. 184. — Passer. (*Lachnus*) Aphid. ital. pag. 64. n. 1.

Stazzano, ad corticem rimosam *Populi nigrae.*

91. **L. longitarsis** n. s.

Femina alata vivipara. Long. 4 millim.

Corpus modice elongatum (ad instar L. Juniperi Koch, Aphid. fig. 319) et gradatim usque ad nectaria dilatatum, postice subrotundatum et parum productum; pilis brevibus exalbidis undique instructum.

Antennae ad apicem scutelli extensae, nigrae, parce pilosae articulis duobus basilaribus parvis, tertio omnium longiore; quarto sequente breviore; extremo appendiculato, praecedente nonnihil longiore.

Thorax et pectus nigra, parum nitida.

Abdomen olivaceum, maculis quinque marginalibus subquadratis super incisuras, et aliis medianis transversis in quovis segmento, nigris.

Nectaria exigua, crassitie sua haud longiora, cylindrica, in macula extrema marginali insidentia.

Cauda nulla.

Rostrum dimidium ventrem superat (ad lineam nectariorum extensum).

Pedes nigri: tarsi postici ceteros tarsòs saltem triplo superant longitudine.

Alarum anticarum costa valida venisque brunneis.

Pullus pallide flavus, rostro abdominis apicis excedente, tarsis posticis triplo reliquis longioribus.

Stazzano, ad radicem *Artemisiae campestris*, semel. Septembri 1871.

92. **L. pinicola** Kalt. l. c. pag. 154. n. 7. — Passer. Aphid. ital. pag. 65. n. 2.

Genuae (Caffè d'Italia) in *Abiete excelsa.* Majo 1863.

93. **L. longirostris** Fabr? (*Aphis*). — Passer. (*Lachnus*) Gli afidi etc. pag. 38. Aphidid. ital. pag. 65. n. 5.

Serravalle Scrivia. In rimis corticis *Salicis viminalis*, *S. albae* et *Populi nigrae.* Septembri, Octobri.

Gen. CALLIPTERUS

Koch *Aphid. pag.* 208. — Passer. *l. c. pag.* 66.

94. **C. Juglandis** Frisc. (*Aphis*) pl. 16. fig. 1-5 (teste Kalt.) — Kalt. l. c. (*Lachnus*) pag. 150. n. 3. — Koch l. c. (*Callipterus*) pag. 222. fig. 295, 296. — Passer. l. c. pag. 66. n. 1.

Stazzano: in pagina supera secus nervum medium foliolorum *Juglandis regiae.* Augusto.

Feminas alatas solitarias reperi; apteras autem parvo in numero congregatas.

Hic sequentem speciem locare mihi liceat, quae etsi extra Liguriae fines reperta, hactenus in Fauna italica non est recensita.

C. oblongus Heyden (*Aphis*) Entom. Beitr. in Mus. Senkenberg. Band. II, Heft. 3. — Kalt. l. c. pag. 133. n. 101. Koch (*Callipterus*) l. c. pag. 219. fig. 293, 294.

Intra. In ramulis teneris *Betulae albae*, 24 Septembris 1871.

Gen PTEROCHLORUS

Rondani: *Osservaz. sopra p. spec. di Esapodi in Nuovi annal. di Scienze nat.*

95. **P. longipes** Leon Duf. (*Aphis*) Mem. del'Ist. pag. 243. Passer. (*Pterochl.*) Aphidid. ital. pag. 67. n. 1.

Aphis Roboris Boy. de Fonsc, l. c. — Rondani l. c.

Dryobius croaticus Kock l. c. pag. 228. fig. 300.

Stazzano et Genuae. Ad teneros ramos *Quercuum* et *Castaneae vescae*, vere ad autumnum.

Mas alatus statura minor, alarum corporisque pictura ut femina alata. Reperi in copula; una cum numerosis feminis apteris oviparis (60-70) aderant 3-5 mares.

Serravalle Scrivia 5 Novembris 1871. in *Quercu Cerri.*

Tribus III PEMPHIGINAE

PASSER. *Aphidid. ital. pag.* 7 *et* 67.

Gen. SCHIZONEURA

HARTIG, GERMAR'S *Zeitschr. für Entom. III.*

96. **S. venusta** PASSER. Gli Afidi pag. 38. Aphid. ital. pag. 68. n. 1.

Stazzano ad radices *Setariae viridis.* Octobri 1871.

97. **S. Corni** FAB. et auct. (*Aphis*). — KALT. l. c. pag. 168. n. 1. — KOCH (*Anoecia*) l. c. pag. 275. fig. 348, 349. — PASSER. (*Schizon.*) Aphid. ital. pag. 68 et 69. n. 2.

Schizoneura vagans KOCH l. c. pag. 226. fig. 343.

Stazzano, vagans. Autumno.

98. **S. lanigera** HARTIG (*Aphis*) l. c. pag. 367. — HAUSMAN Illig. Magaz. I, 440. — KALT. l. c. (*Schizon.*) pag. 169. n. 2. — PASSER. l. c. pag. 68 et 69. n. 3.

Prope Genuam (Quinto). Ad ramos *Pyri mali*, aestate.

Gen. PEMPHIGUS

HARTIG *Versuch. einer Einth. der Pflanz. ect. in Germar's Zeit. für Entom. Band. III.*

99. **P. utricularius** REAUM. (*Aphis*) Insect. T. III. pl. 24. fig. 6. — PASSER. (*Pemphig.*) Gli insetti autori delle galle ecc. in: I Giardini, Vol. III. pag. 260. Aphid. ital. pag. 71 et 72. n. 1.

Stazzano, vagans. Autumno.

100. **P. cornicularius** PASSER. Gli Insetti autori ecc. l. c. pag. 261. Aphid. ital. pag. 72. n. 2.

In gallis siliquaeformibus ultra spithamaeis contortis ramulorum Pistaciae Therebinthi. In Horto botanico R. Genuensis Athenaei, 15 Novembris 1871.

101. **P. Filaginis** BOY. DE FONSC. (*Aphis*) l. c. pag. 188. PASSER. Aphid. ital. pag. 71 et 73. n. 5. (*Pemphigus*).

Pemphigus Gnaphalii KALT. l. c. pag. 180. n. 1. — KOCH l. c. (*Prociphilus*) pag. 283. fig. 354.

Voltri in *Filagine gallica* et *F. germanica*. Julio.

102. **P. Boyeri** PASSER. Aphid. ital. pag. 71 et 73. n. 6. — *Amycla fuscifrons* KOCH l. c. pag. 301. fig. 368-370.

Stazzano ad radices *Zeae Maydis* frequentissima, *Panici cruris galli*, *Lolii perennis*, *Cynodontis Dactylonis*, *Poae pratensis*, *Avenae sativae* cet. Autumno.

103. **P. bursarius** LINN., REAUM. (*Aphis*) Insect. III. pl. 26, fig. 7, 11. — KALT. (*Pemphig.*) l. c. pag. 182. n. 3. — KOCH l. c. pag. 292. fig. 362, 363. — PASSER. Aphid. ital. pag. 71 et 75. n. 10.

Gennae in galla globosa *Populi italicae*. Junio.

Gen. TETRANEURA

HARTIG *l. c.*

104. **T. Ulmi** GEOFFR. (*Aphis*) Insect. T. I. pag. 494. n. 1. tab. 10. fig. 3. — REAUM. l. c. tab. 25, fig. 4. — KALT. (*Tetraneura*) l. c. pag. 189. n. 1. — KOCH l. c. pag. 288. fig. 358, 359. — PASSER. l. c. pag. 78. n. 1.

Stazzano. In galla foliorum *Ulmi campestris* et *Crataegi Oxyacanthae*. Junio.

Gen. APLONEURA

PASSER. *Aphidid. ital. pag.* 68 *et* 78.

105. **A. Lentisci** PASSER. (*Tetraneura*) Gli Insetti ect. l. c. pag. 264. — (*Aploneura*) ejusd. Aphid. ital. pag. 78. n. 1.
Genuae, in *Pistacia Lentisco*, 20 Novembris 1864.

Tribus IV. RHYZOBINAE.

PASSER. *Aphidid. ital.*

Gen. RHYZOBIUS

BURM. *Handb. II. pag.* 87.

106. **R. Menthae** PASSER. Gli Afidi, pag. 39. — Aphid. ital. pag. 79 et 80.
Stazzano, ad basim radicularum *Menthae arvensis*, lanugine candida obvolutus.

Tribus V. TYCHEINAE.

PASSER. *Aphid. ital.*

Gen. TYCHEA.

KOCH *Die Pflanzenl. Aphid.*

107. **T. Phaseoli** PASSER. Gli Afidi, pag. 39. — Aphid. ital. pag. 81. n. 3.
Stazzano ad radicem *Phaseoli vulgaris*. Septembri 1871.

Tribus VI. CHERMESINAE.

PASSER. *Aphidid. ital. pag.* 7 *et* 82.

Gen. VACUNA. HEYD.

108. **V. dryophila** SCHRNK (*Aphis*) l. c. n. 1210. — HEYD. (*Vacuna*). — KALT. l. c. pag. 178. n. 2. — KOCH l. c. pag. 256. fig. 331, 332, 333, 334. — PASSER. l. c. pag. 83. n. 1.

Stazzano, vagans, Octobri; Genuae, sub foliis *Quercus roboris*, aestate.

PSYLLOPTERA n. gen.

Antennae breves, articulis quatuor in femina alata; articulus extremus setulis duobus.

Alae horizontales, anticae costa et stigmate instructae; vena cubitalis et vena radialis semel furcatae.

Alae posticae venis nullis.

Nectaria et *cauda* desunt.

Tarsi uncis duobus.

109. **Psylloptera quercina** n. sp.

Forma cognita: femina alata. Long. vix 1 millim.

Caput, thorax et oculi nigri, reliqua miniata aut pallide testacea.

Antennae diametrum transversum capitis longitudine aequantes, haud granulatae nec serratae. Articuli duo basilares aeque lati ac longi, tertius obconicus, praecedentibus conjunctis paulo brevior; quartus subcylindricus praecedentes conjunctos fere aequans, setulis duabus brevibus instructus.

Alae anticae apice rotundatae; vena cubitalis in origine obliterata, nervum costalem fere parallele sequitur et ante medium stigmatis venulam dimittit. Vena radialis e nervo costali $^1/_3$ post basim alae exorta, venam (externe) e medio suo emittit.

Rostrum ad dimidium mesosternum productum.

Pedes mediocres, validi.

Costa et stigma alarum anticarum virescentia.

Stazzano, in pagina infera foliorum *Quercus Cerris*, plurima legi exemplaria 7 Octobris 1864.